

SZAKDOLGOZAT

Hallgató neve:
Nagy Gréta Szonja

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Felszámolási és vagyonfelügyeleti szak

A felszámoló díjazása és ennek szabályozási ellentmondásai

Belső konzulens:

dr. Zsiga László

c. egyetemi docens

Belső konzulens intézete: Magyar Agrár- és
Élettudományi Egyetem Budai Campus

Külső konzulens:

dr. Mayer-Nagy Petra

Felszámolási és

vagyonfelügyeleti szakjogász

Készítette:

Nagy Gréta Szonja

Budapest, 2024

TITKOSÍTÁSI KÉRELEM

Alulírott Nagy Gréta Szonja (Neptun-kód: Z44O2L) Felszámolási és vagyonfelügyeleti szakközgazdász szak hallgatója kérelmezem, hogy a

A felszámoló díjazása és ennek szabályozási ellentmondásai című szakdolgozatom/ (konzulens(ek) neve: dr. Zsiga László) a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (a továbbiakban: TVSZ) 95. § (5) bek. c) pontja alkalmazásával titkosításra kerüljön. Tudomásul veszem, hogy kérelmem jóváhagyása esetén a dolgozat titkosítása a TVSZ 95. § (5) bek. c) pontja alapján a sikeres védést követő 5 évre szól.

Kelt: Budapest, 2024.11.11.

a hallgató aláírása

Alulírott¹ Nagy László, RFE elnöke, mint a

Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének képviselője kérem a Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesülete által nyújtott adatok felhasználásával Nagy Gréta Szonja (Neptun-kód: Z44O2L) által készített, A felszámoló díjazása és ennek szabályozási ellentmondásai című szakdolgozat titkosítását.

Kelt: Budapest, 2024.11.11.

a képviselő aláírása

A titkosítási kérelmet ENGEDÉLYEZEM / NEM ENGEDÉLYEZEM.

Elutasítás esetén indokolás: _____

Kelt: Budapest, 2024.11.11.

szakfelelős aláírása

¹ A céges partner kiegészítő kérése nem kötelező, amennyiben nem kerül bekérésre, törölhető a nyomtatványról.

Tartalom

1. Bevezetés és célkitűzések	2
2. Felszámolói eljárások általános bemutatása	6
3. A felszámoló önálló alanya vagy az adós képviselője az eljárásban	7
4. A felszámolói díjazás változása a Cstv.-ben.....	8
5. A kényszertörlési eljárások szabályainak változása miatt megemelkedett számú felszámolási eljárások hatása a felszámoló szervezetek díjbevételeire.....	22
6. Speciális felszámolói tevékenységek díjkorrekciójának elmaradása.....	24
7. Kötelező vagyon elkülönítése az eljárásokból meg nem térülő felszámolási költségekre	26
8. Eredmények és értékelésük.....	31
8.1 A felszámoló díj az infláció szempontjából	31
8.2 Átlagkereset alakulása napjainkig	33
8.3 A felszámoló szervezetek általános költségei	33
8.4 A német, osztrák és magyar szabályozás összehasonlítása	34
9. Összefoglalás, következtetések.....	37
10. Irodalomjegyzék	40
11. Ábrák és táblázatok jegyzéke.....	43

1. Bevezetés és célkitűzések

A felszámolások során meghatározott feladata van a felszámolóknak, ezen belül a felszámoló biztosoknak. A gazdasági élet szereplőinek minden esetben tisztában kell lenni az elvégzett tevékenységükkel és az elvégzett feladataikkal, itt nagyon lényeges az érdekeltségük tisztázása. A felszámolóktól sem várható el, hogy veszteséges tevékenységet végezzenek el, ezért szükséges megvizsgálni, hogy a mostani felszámolási rendszer biztosítja-e számukra hogy felelősségteljes munkájuk mellett, nyereséges gazdálkodást végezzenek. A dolgozatom során azt vizsgálom, hogy jelenlegi törvényi előírások biztosítják-e a megfelelő érdekeltségüket. Ahhoz, hogy ezt a feladatot elvégezzem szükséges a felszámolók és a felszámoló biztosok jogállásának tisztázása. Gyakorlatban és szakmai körökben sokszor keveredik a felszámoló és a felszámoló biztos fogalma, feladata és felelőssége.

Szükséges rögzíteni, hogy a felszámoló alatt gazdasági társaságot kell érteni, akik a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (továbbiakban: SZTFH) által nyilvántartott, a pályázat során jogosítvánnyal rendelkező (korábban 90, ami jelenleg eggyel csökkent, így 89 felszámoló) céget értjük. A gazdálkodó szervezetek ezen jogosítványok megszerzésének érdekében a 7 évente kiírt (a kiírt pályázatra a helyek többszörösére érkezik pályázat) és sikeresen elnyert pályázatok 7 évre elnyert licence alapján végzik tevékenységüket, mely során a bíróság a jogerősen elrendelt felszámolások elvégzésére felszámoló céget bíz meg. Ez alapján a felszámoló számítógépes soroslás alapján kapja meg az adott ügyet az SZTFH-nál nyilvántartott listából. Az összeférhetlenségi szabályok figyelembevétele mellett a felszámoló cég meghatározza az adott felszámolásban eljáró felszámolóbiztos személyét, tehát a cég ügyvezetője felszámoló biztost bíz meg, aki az ügyben eljár. Az előzőekben leírtak alapján is látszik, hogy nagyon lényeges a szereplők, a felszámoló és a felszámoló biztos elkülönítése. Mivel az adott felszámolás során a Cstv. 3-as¹ szakasza határozza meg, hogy ki fél a felszámolásban, ezen felek érdekeit kell jogszabályi keretek között összehangolni. A felszámolás során anyagérdekeltség tekintetében mind a költség, mind a díj vonatkozásában két dolgot kell vizsgálni, egyrészt a felszámoló, másrészt a felszámoló biztos érdekeltségét.

Tehát a szakdolgozatom témájának aktualitását többek között az is adja, hogy a felszámolói díj kérdésköre kapcsán – azon túl, hogy keveredik a felszámoló díjának és a felszámolót, mint

¹ Forrás: 1991. évi XLIX. törvény
a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról *

[Csődtv. - 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye](#)

gazdálkodó szervezetet megillető díjnak a köznyelvi használata – a profitorientált felszámoló cégek működése során, tevékenységük eredményeképpen a felszámolói díjból a felszámoló szervezetet megillető díjhányad alapján realizált árbevételének fedezetet kell nyújtania a felszámoló szervezetnél foglalkoztatott felszámolóbiztosok munkabérére vagy megbízási díjára úgy, hogy a felszámoló szervezet tevékenységét ne veszteségesen, hanem nyereségorientáltan és a költségein túlmutató profitot realizálva tudja végezni. ²

A felszámoló biztosok tevékenységüket a felszámoló cég megbízásai alapján alkalmazott jogviszony vagy megbízásos jogviszony keretében végzik. Bármely esetben kerül foglalkoztatásra a felszámoló biztos az adott felszámoló cég csak a bevételei terhére tudja a vállalkozói díját fedezni. A felszámolások során állandó probléma, hogy az eljárások sokszor alulfinanszírozottak, sokszor még az eljárások költségeit sem fedezik. A felszámoló cég bevételeit a Cstv. egyértelműen meghatározza, jelentős díjbevételt a felszámolók a vagyonnal rendelkező cégek esetében azon vagyon értékesítéséből a bírósági végzés alapján kapják. Főszabály szerint a Cstv. 59. §-a szabályozza díjazásukat. A felszámoló díjazásához kapcsolódó jogszabályokat a dolgozatomban részletesen kifejtem és bemutatom a jogszabályi változásokat is. A főszabály mellett említést igényelnek a különleges szabályok is, ilyen például a vagyonérékesítés szabályozása, mely a Cstv. 49/ D §-a szabályozza.

Dolgozatomban részletesen bemutatom, hogy a felszámolói díj régóta nem változott, azonban ebben most sikerült változást elérni. Áttekintve a felszámolásokat kijelenthetjük, hogy a felszámolások körülbelül 90%-át egyszerűsített szabályok szerint kell lezárni a rendelkezésre álló források hiánya miatt, ezután pedig az elvégzett munkától függetlenül fix díjazásban részesül a felszámoló cég.

A felszámolók körében sokszor emlegetett probléma, hogy az eljárásokban érvényesíthető felszámolói díj átlagosan nem éri el a rokon hivatásrendek, elősorban a végrehajtók bevételeit. Következő probléma még az elő és utófinanszírozás kérdése. A szinguláris végrehajtást végző végrehajtók munkájuk kezdetekor előleget vehetnek fel³, ezzel szemben a „totális végrehajtást” végző felszámolók előleget nem kapnak, az eljárást kezdeti szakaszának költségeit finanszírozniuk kell. Sokan nem gondolnak bele, hogy abban az esetben, ha az adósnak van vagyona, akkor könnyebb a helyzet, hiszen akkor azt a hitelezők között szét lehet osztani. Azonban, hogy ha a cégnek csak tartozása van akkor sem tűnhet el, hiszen a hitelezőivel

² Forrás: A magyar fizetésképtelenségi jog kézikönyve (ORAC, 1740 B/5 oldal, 2022)

³ Forrás: 8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet - a bírósági végrehajtói díjszabásról
Hatály: 2021.XI.1. -

szemben kötelezettségei vannak. Vannak olyan felszámolás alá kerülő cégek, melyeknek nincs likvid forrása, így akár csak a posta költsége a felszámolót terhel. A felszámoló szakmai tudása elengedhetetlen az eljárások során, a szakértőknek nem csak a felszámolási eljárás megindulásakor érvényben lévő szerződésekkel, alkalmazott munkavállalókkal, kötelezettségek teljesítésével, a cég megszüntetésével kell foglalkoznia, hanem a még rendelkezésre álló vagyonnal. Ezen tevékenységeket akkor is el kell végeznie, ha nem áll rendelkezésre vagyon vagy a cégnek csak tartozása van. Tehát elmondható, hogy a felszámolónak komoly szaktudással, tapasztalattal kell rendelkeznie, hogy az eljárás során megfelelően tudjon eljárni.

A közjegyzői és végrehajtói díjak tekintetében a jogalkotó már korábban elvégezte a díjemelést: A 2019. július 1. napján hatályba lépő a közjegyzői díjszabásról szóló 22/2018. (VIII. 23.) IM⁴ rendelet jelentős emelést tartalmazott a közjegyzői díjak vonatkozásában, hasonlóan a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 35/2015. (XI. 10.) IM⁵ rendelet 2019. augusztus 12. napján hatályba lépett módosításhoz, amellyel a jogalkotó megemelte a végrehajtói díjakat. Jelenleg a végrehajtói díjakat a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 8/2021. (X. 29.) SZTFH⁶ rendelet tartalmazza, amely átvette az IM rendelet megemelt díjait.

A felszámolók jogos igénye, hogy a végrehajtók szinguláris végrehajtásához képest összetettebb munkájuk legalább a végrehajtói jövedelmeket elérő szinten legyen ellentételezve. Míg a végrehajtók feladata adott eszköz vagy eszközcsoportra terjed ki, addig a felszámolóknak a feladata a társaság valamennyi vagyon elemét, szerződésállományát, peres ügyeit és munkavállalóit is érinti.

Az adós gazdálkodó szervezetek felszámolási eljárásai szempontjából nem figyelmen kívül hagyható kérdés a felszámoló díjának elemzése körében, hogy a felszámolói díj a Cstv. 57.§ (1) bekezdésének a) pontja szerinti felszámolási költségnek minősül, amelynek megfizetésére ennél fogva főszabály szerint az adós gazdálkodó szervezet köteles. Más kérdés, hogy az adós gazdálkodó szervezet felszámolási eljárásba vonható vagyona vajon elegendő fedezetet nyújt-e a felszámolási költségek kiegyenlítésére, így például a felszámoló díjának kiegyenlítésére, avagy sem. Évtizedek óta uralkodónak tekinthető trend, hogy a felszámolási eljárás alá kerülő

⁴ Forrás: 22/2018. (VIII. 23.) IM rendelet a közjegyzői díjszabásról *[Díjrendelet - 22/2018. \(VIII. 23.\) IM rendelet a közjegyzői díjszabásról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye](#)

⁵ Forrás: 35/2015. (XI. 10.) IM rendelet - [Nemzeti Jogszabálytár](#)

⁶ Forrás: 8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet a bírósági végrehajtói díjszabásról - [Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye](#)

gazdálkodó szervezetek volt képviselői nem veszik fel a kapcsolatot a bíróság által kijelölt felszámolóval – nem adják át a társaság iratanyagát és nem számolnak el az adós gazdálkodó szervezet vagyonával a felszámoló felé. Ennél fogva az esetek túlnyomó hányada kapcsán kétséget kizáró módon megállapítható, hogy irathianyosan és jó eséllyel feltehetően a felszámolási költségekre sem elegendő vagyonnal kerül lezárása a felszámolási eljárások igen jelentős hányada.

Ezekben az esetekben tehát nincs fedezet a felszámoló díjának kiegyenlítésére az adósi vagyonban, így gyakorlatilag erre két forrás marad:

- egyrészt felszámolás során a hitelezők által a Fővárosi Törvényszék elkülönített számlájára befizetett díjak, amelyeket a felszámoló díjának kiegyenlítésére van törvényes mód felhasználni, ám a gyakorlatban általában ez a kezelt összeg a felszámoló minimális díjának fedezetére sem elegendő,
- másrészt a díjalap, amely terhére a bíróság a felszámolói díjminimum összegére történő kiegészítés iránt intézkedik, ugyanakkor ennek összegének lehívása esetén a törvényi díj mértéke nem kerül kiegyenlítésre, hanem csak egy méltányos kiegészítés történik a bíróság részéről.

Mindez azért jelent különösen nagy problémát, mert ebben az esetben immáron az államnak is be kell állnia a felszámoló díjának kiegyenlítésére kötelezettek közé, ami nyilvánvalóan nem érdeke a költségvetésnek sem.

Dolgozatomban a felszámolói díj témakörének feldolgozása körében alább még kitérek ezen kérdéskörre, mint a felszámolói díj kapcsán alkalmasint továbbra is pontosítást igénylő szabályozással kapcsolatos kérdésekre. Továbbá vizsgálom az évek során végbemenő jogszabályi változásokat a felszámolókra vonatkozóan, valamint elemzem az eljárást bevétel és költség oldalról. Továbbá keresem arra is a választ, hogy a jelenlegi szabályozási környezetben lehet-e eredményesen, legalábbis nem veszteségesen végezni a felszámoló tevékenysége, mint üzletszerű gazdasági tevékenységet.

Szükségnek és indokoltnak tartom mindemellett megjegyezni, hogy dolgozatom terjedelmi korlátai okán természetesen nem tudok kitérni minden olyan szegmensére a felszámolói környezetnek, amelyek olyan bizonytalansági tényezőket szülnek a gyakorlat során, amelyek a felszámolók megbízási díjának esetleges meg nem térülése okán magát a megbízási jogviszony létét, fennállását kérdőjelezi meg. Ez és az ehhez hasonló, a gyakorlati életben előforduló

konfliktushelyzetek folyamányaképpen a felszámolói díj, mint jogszabályi rendelkezéseken alapuló algoritmus szerint kalkulált felszámolási költség nem egy esetben keveredik az egyéb, a felszámolási eljárás során felmerülő további költségekkel, s ezáltal jogvita tárgyává válhat – méltánytalanul és indokolatlanul.

2. Felszámolói eljárások általános bemutatása

A felszámolási eljárás olyan nem peres bírósági eljárás, amelynek célja, hogy a fizetéseképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők a Csődtörvényben meghatározott módon nyerjenek kielégítést az adóssal szembeni követeléseikre.⁷

A felszámolási eljárásban a felszámoló kiemelkedően fontos szerepet játszik, hiszen ő méri fel az adós vagyonát, szükség esetén értékesíti, kapcsolatot tart a hitelezőkkel. Egy felszámolási eljárás megfelelő szakértelmet, időráfordítást igényel. A felszámoló végköveti a fizetéseképtelenségi helyzetbe került cég sorsát a kezdetektől a lezárásig, így elengedhetetlennek mondható a felszámoló megfelelő díjazása.

Magyarországon a fizetéseképtelenségi eljárásokat, köztük a felszámolási eljárásokat, felszámoló díjazását a 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és felszámolásról (röviden: Csődtörvény) szabályozza. A Cstv. részletesen szabályozza a felszámoló kinevezését, feladatait, az eljárásban részes személyek – így a hitelezők - jogait és kötelezettségeit.

A felszámoló a vonatkozó törvényekben előírtaknak megfelelően valósítja meg feladatait, mely elkülöníthető felszámolás előtti-, kezdeti-, érdemi-, záró- és utófeladatokra. A felszámoló szervezet, gazdasági társaság, melynek célja profitszerzés. Tevékenységét a Kormányrendeletben rögzített feltételek mellett végzi, szerepel a felszámolói névjegyzékben, engedéllyel rendelkezik és tevékenységét ennek megfelelően végzi. Továbbá a hatályos Csődtörvény tartalmazza a tevékenységre speciálisan vonatkozó előírásokat.

A felszámoló tevékenységének nem titkolt célja a profit szerzés, azaz, hogy a bevétel meghaladja a ráfordításait, így nagyobb eljárási hozamot elérve. A felszámoló a szabályozási ellentmondásokat kihasználva, természetesen jogszabály sértés nélkül igyekszik a saját érdekeit a hitelezői érdek elé helyezni. A felszámoló díjazása szempontjából nagyon lényeges, hogy

⁷ Forrás: 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról * [Csődtv. - 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye](#)

díjazásban a felszámoló szervezet részesül, míg a felszámolóbiztos a felszámolószervezet által létesített jogviszonya alapján jár el.⁸

A felszámoló eljárási szerepének hatékony ellátása szempontjából a legfontosabb elvárások az alábbiak.

1. Rendezett, tiszta jogi státusz.
2. Tervezhető és kapacitás arányos munkaellátás.
3. Egyértelmű és időben stabil, költségkímélő eljárási és elszámolási szabályok (jogbiztonság).
4. Következetes, kiszámítható joggyakorlat.
5. Az eljárás költségeinek teljes körű biztosítása.
6. Munka és teljesítményarányos díjazás.
7. Szakszerű hatósági felügyelet.

3. A felszámoló önálló alanya vagy az adós képviselője az eljárásban

A fizetéseképtelenségi szakértő alapvető kérdése, hogy félként önálló alanya az eljárásnak, vagy az adós képviselője? Eltérő vélemények alakultak ki, hogy az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv) 51.§-ában szabályozott a felszámoló (azaz a felszámoló szervezet) jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen benyújtott kifogás alapján indult eljárásban a felszámoló a saját nevében jár-e el, vagy pedig az adós nevében, az adós törvényes képviselőjeként. Ennek a kérdésnek a tisztázása egyrészt azért fontos, mert ha a határozatnak helyt adnak, kérdésessé válik, hogy az eljárással kapcsolatos költségek kit terhelnek, az adóst vagy a hitelezőt. Másrészt azért, mert, ha az adósnak nincs likvid forrása, akkor kérdés, hogy a felszámoló kötelezhető-e arra, hogy saját vagyonából fedezze az eljárás költségeit. A Cstv. értelmezésekor az okoz dilemmát, hogy nem tér ki konkrétan arra, hogy a eljáró személyként ugyan a felszámolót nevezi meg, azonban arra a viszonyra nem mutat rá, hogy az adós törvényes képviselője-e vagy az adott feladattal megbízott személy, aki saját személyében jár el.⁹ Ezt a viszonyt a Cstv. 51. § sem rendezi. Létrejött egy joggyakorlat elemző csoport, annak érdekében, hogy állást foglaljanak a kifogás

⁸ Forrás: Dr. Juhász László (2019): A magyar fizetéseképtelenségi jog kézikönyve, Budapest, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., 270.o

⁹ Forrás: Dr. Csizmazia Norbert: A felszámoló jogállása az angol, a német és a francia jogban, 2015/2.sz.

alapján indult eljárás során a felszámoló jogállásáról, akik 2013-2015 bekért ügyekből megállapították, hogy azzal a kérdéssel, hogy a felszámoló önálló alanya az eljárásnak vagy adós képviselője az esetek nagy részében (45%) nem foglalkoztak, 21%-ban tekintették az adós törvényes képviselőjének és 34%-ban önálló alannak. A vizsgálatok és elemzéseket követően kiderült, hogy bíróságok nem egységes joggyakorlatot alkalmaztak a kérdéses esetekben.¹⁰

A felszámoló jogállásának kérdésével összefüggésben felállt munkacsoport tevékenységének eredményessége tekintetében megállapítható, hogy a kúriai és ítéltáblai bírókból álló grémium nem adott választ a kérdésre. A munkacsoport tagjai egyhangúan amellet döntöttek, hogy ahhoz, hogy a jövőben a bíróságok egységes joggyakorlatot kövessenek jogszabály módosításra van szükség, ennek alapján került be a Cstv. módosított 51. § (3) - (4) bekezdése a törvénybe.

4. A felszámolói díjazás változása a Cstv.-ben

A következőkben bemutatom a Cstv. 1992. január 1. napjával történt hatálybalépése óta bekövetkezett jogszabályi változásokat, mely alátámasztja, hogy a felszámolói díj nem biztosít megfelelő fedezetet az eljárás költségeire.

1992.01.01. napján (a törvény hatálybalépésének időpontjában) a felszámolói díjra vonatkozó szabályozás az alábbiak szerint szólt:

„59. § A felszámoló díjának összege: a felszámolás során elért bevételek (az eladott vagyontárgyak árbevételének és a befolyt követelések pénzbevételének együttes összege) 2%-a, de legalább 250 000 forint; különösen bonyolult ügyben a bíróság ettől eltérhet. Az egyszerűsített módon való felszámolási eljárásban (55. §) a felszámoló díja 300 000 forint, lakásszövetkezet esetén 30 000 forint. Egyezség esetén a felszámoló díja a vagyontárgyak nettó értékének 2%-a lehet.”¹¹

1993.09.02. napjától változott a felszámoló díjának mértéke az 1993. évi LXXXI. törvény rendelkezései alapján:

„59. § (1) A felszámoló díjának összege a felszámolás során az eladott vagyontárgyak árbevétele és a befolyt követelések pénzbevétele együttes összegének 5%-a. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén az ebből eredő árbevétel legfeljebb 2%-a vehető díjként

¹⁰ Forrás: A Kúria Polgári Kollégiuma Joggyakorlat-elemző Csoport (2017) „A felszámoló jogállása a Cstv. 51. §-ában meghatározott kifogás alapján indult eljárásban” tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye, Budapest

¹¹ Forrás: 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról * [1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

figyelembe. A bíróság ettől különösen bonyolult ügyben eltérhet. Az egyszerűsített felszámolási eljárásban a felszámoló díja 500 000 Ft, lakásszövetkezet esetében 50 000 Ft. Egyezség esetén a felszámoló díja a vagyontárgyak nettó értékének 5%-a.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott 5%-ból 1%-ot, valamint az egyszerűsített eljárás díjából 100 000 Ft-ot Felszámolási Díjfedezeti Alapba kell helyezni. Erről, valamint az Alapból történő kiutalásról az eljáró felszámoló bíró végzéssel rendelkezik.”¹²

Az 1993. évi szabályozás nem tartalmazott minimáldíjat az 59.§-ban, ezt pótolandó az 1997. évi XXVII. törvény bevezette a minimum összeget 100.000.- Ft összegben az általános felszámolási eljárások kapcsán, illetve az egyszerűsített eljárások díját lecsökkentette 300.000.- Ft összegre, valamint differenciáltabb szabályozást vezetett be az 5%-os mértékű díj 4+1%-os megosztási arányára vonatkozóan az alábbiak szerint:

„59. § (1) A felszámoló díjának összege a felszámolás során az eladott vagyontárgyak árbevétele és a befolyt követelések pénzbevétele együttes összegének 5%-a, de legalább 100 000 Ft. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén az ebből eredő árbevétel 2%-a vehető díjként figyelembe. A bíróság ettől különösen bonyolult ügyben eltérhet. Az egyszerűsített felszámolási eljárásban a felszámoló díja 300 000 Ft. Egyezség esetén a felszámoló díja a vagyontárgyak nettó értékének 5%-a.”¹³

(2) Ha a felszámoló részére ténylegesen kifizethető díj a 4%-ot meghaladja, a díjból a 4%-ot meghaladó részt be kell fizetni a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala által vezetett díjkiegészítési számlára, feltéve, hogy a díj (1) bekezdésben foglalt összege a 100 000 Ft-ot meghaladja. Ha az (1) bekezdésben foglalt díj a 100 000 Ft-ot meghaladja, de a 125 000 Ft-ot nem éri el, akkor csak a 100 000 Ft feletti összeget kell befizetni a díjkiegészítési számlára. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén - ha a ténylegesen kifizethető díj az 1%-ot meghaladja - az 1%-ot meghaladó részt kell befizetni a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala által vezetett díjkiegészítési számlára. A díjkiegészítési számla javára befizetendő összeggel szemben beszámításnak nincs helye.

(3) Ha a felszámoló ténylegesen kifizethető díja nem éri el a 4%-ot, a bíróság a végzés jogerőre emelkedését követően értesíti a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalát, megjelölve a felszámoló nevét, székhelyét és a részére átutalandó összeget, amely a ténylegesen befolyt díj és a 4%

¹² Forrás: 1993. évi LXXXI. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról *, [1993. évi LXXXI. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

közötti különbözet összege. Ha az (1) bekezdésben meghatározott díj a 100 000 Ft-ot nem éri el, a Gazdasági Hivatal a felszámoló ténylegesen befolyt díját 100 000 Ft-ra egészíti ki.

(4) A Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala a különbözet kiutalását az értesítés beérkezésétől számított 15 napon belül teljesíti, kivéve, ha a díjkiegészítési számlán az értesítés kézhezvételének időpontjában nincs meg a szükséges pénzösszeg. Ebben az esetben a Gazdasági Hivatal az értesítésben megjelölt felszámolókat - megfelelő fedezet esetén - az értesítések beérkezési sorrendjében elégíti ki.”¹³

Ezt követően számszaki változás nem következett be 2009.09.01. napjáig a díj szabályozásában (a 2001.09.01. napjától hatályos 2000. évi CXXXVII. törvény mindösszesen az egyezségkötés kapcsán szabályozta újra a felszámoló díjának mértékének meghatározását „az egyezség körébe vonható vagyoni értéke” kifejezésnek a Cstv. szövegébe iktatásával).

A felszámoló díja tehát általánosságban 5%-os mértékben volt meghatározva, azonban ebből a felszámolót ténylegesen megillető díjhányad már egy differenciáltabb szabályozás keretében volt rendezve már 2009.09.01. napját megelőzően is (hiszen az 5%-ból mindösszesen 4% illette meg a felszámolót, míg az afeletti rész a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalát illette).

A jobb áttekinthetőség érdekében a 2009.09.01. előtt és után hatályos jogszabálysövegeket az alábbi táblázatban mutatom be azzal, hogy alapvetően mindösszesen két ponton érezhető „díjnövekedés”:

- az 59.§ (1) bekezdésének rendelkezéseiben, mely szerint az egyszerűsített eljárások díján felül az árbevétel 1%-a is díjként illeti meg a felszámolót, továbbá
- az 59.§ (5) bekezdés rendelkezéseiben, mely szerint a GH vagyoni fedezet hiányában az egyszerűsített felszámolási eljárások után járó felszámolói díj összegét 100.000.- Ft helyett 150.000.- Ft összegre egészíti ki.

Minden más esetben a díjminimum növekedés nyilvánvalóan feltételezi az annak fedezetének rendelkezésére állását, illetve ugyancsak megjegyzendő, hogy nem a százalékos mérték növekedett, hanem a minimálisan kifizetendő díj összegének alsó határértéke.

¹³ 1997. évi XXVII. törvény

a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról *
[1997. évi XXVII. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

1. táblázat: Jogszabálysöveg változásának összehasonlítása 2009.09.01 előtt és után

Forrás: [2009. évi LI. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

2009.09.01. napjáig hatályos jogszabálysöveg:	2009.09.01. napjától hatályos jogszabálysöveg:
„59. § (1) A felszámoló díjának összege a felszámolás során az eladott vagyontárgyak árbevétele és a befolyt követelések pénzbevétele együttes összegének 5%-a, de legalább 100 000 Ft. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén az ebből eredő árbevétel 2%-a vehető díjként figyelembe. A bíróság ettől különösen bonyolult ügyben eltérhet. Az egyszerűsített felszámolási eljárásban a felszámoló díja 300 000 Ft. Egyezség esetén a felszámoló díja az egyezség körébe vonható vagyon értékének (42. §) 5%-a, de legalább 100 000 forint. Az e bekezdésben meghatározott felszámolói díjak a díjat terhelő általános forgalmi adó összegét nem tartalmazzák.	„59. § (1) A felszámoló díjának összege a felszámolás során az eladott vagyontárgyak bevétele és a befolyt - a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett - követelések pénzbevétele együttes összegének 5%-a (ha a felszámolási eljárást a csődeljárás megszüntetésével egyidejűleg rendelték el, akkor 3%-a), de legalább 300 000 forint. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén az ebből eredő bevétel 2%-a vehető díjként figyelembe. A bíróság ettől a mértéktől különösen bonyolult ügyben eltérhet, és a felszámoló díját ennél magasabb összegben állapíthatja meg. Az egyszerűsített felszámolási eljárásban a felszámoló díja 300 000 forint, továbbá a felszámolás során eladott vagyontárgyak bevétele és a befolyt - a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett - követelések pénzbevétele együttes összegének 1%-a. Egyezség esetén a felszámoló díja az egyezség körébe vonható vagyon értékének [42. §] 5%-a, de legalább 300 000 forint. Az e §-ban meghatározott felszámolói díjak a díjat terhelő általános

	forgalmi adó összegét nem tartalmazzák. A felszámoló 27/A. § és 39. § szerinti felmentése esetén díjazását az általa végzett tevékenységre tekintettel és a működése alatt az adóshoz befolyt bevételek arányában kell megállapítani.
(2) Ha a felszámoló részére az általános forgalmi adót nem tartalmazó ténylegesen kifizethető díj a 4%-ot meghaladja, a díjból a 4%-ot meghaladó részt be kell fizetni a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala által vezetett díjkiegészítési számlára, feltéve, hogy a díj (1) bekezdésben foglalt összege a 100 000 Ft-ot meghaladja. Ha az (1) bekezdésben foglalt díj a 100 000 Ft-ot meghaladja, de a 125 000 Ft-ot nem éri el, akkor csak a 100 000 Ft feletti összeget kell befizetni a díjkiegészítési számlára. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén - ha az általános forgalmi adót nem tartalmazó ténylegesen kifizethető díj az 1%-ot meghaladja - az 1%-ot meghaladó részt kell befizetni a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala által vezetett díjkiegészítési számlára. A díjkiegészítési számla javára befizetendő összeggel szemben beszámításnak nincs helye.	(2) Ha a felszámoló részére az általános forgalmi adót nem tartalmazó, ténylegesen kifizethető díj a felszámolás során az eladott vagyontárgyak bevétele és a befolyt - a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett - követelések pénzbevétele együttes összegének 4%-át meghaladja, a díjból a 4%-ot meghaladó részt - ide nem értve az (1) bekezdés szerinti díjemelésnek megfelelő hányadot - be kell fizetni a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala által vezetett díjkiegészítési számlára, feltéve, hogy a díj (1) bekezdésben díj a 300 000 forintot meghaladja, de a 400 000 forintot nem éri el, akkor csak a 300 000 forint feletti összeget kell befizetni a díjkiegészítési számlára. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén - ha az általános forgalmi adót nem tartalmazó ténylegesen kifizethető díj az 1%-ot meghaladja - az 1%-ot meghaladó részt kell befizetni a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala által vezetett díjkiegészítési számlára. A díjkiegészítési számla javára befizetendő összeggel szemben beszámításnak nincs helye.

(3) Ha a felszámoló általános forgalmi adót nem tartalmazó ténylegesen kifizethető díja nem éri el a 4%-ot, a bíróság a végzés jogerőre emelkedését követően értesíti a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalát, megjelölve a felszámoló nevét, székhelyét és a részére megállapított összeget, amely a ténylegesen befolyt díj és a 4% közötti különbség összege. Ha az (1) bekezdésben meghatározott díj a 100 000 forintot nem éri el, a Gazdasági Hivatal a felszámoló általános forgalmi adót nem tartalmazó ténylegesen kifizethető díját 100 000 forintra egészíti ki.	(3) Ha a felszámoló általános forgalmi adót nem tartalmazó, ténylegesen kifizethető díja nem éri el a 4%-ot, a bíróság a végzés jogerőre emelkedését követően értesíti a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalát, megjelölve a felszámoló nevét, székhelyét és a részére megállapított összeget, amely a ténylegesen befolyt díj és a 4% közötti különbség összege. Ha az (1) bekezdésben meghatározott díj - ide nem értve az egyszerűsített felszámolási eljárásokat - a 300 000 forintot nem éri el, a Gazdasági Hivatal a felszámoló általános forgalmi adót nem tartalmazó ténylegesen kifizethető díját 300 000 forintra egészíti ki.
(4) A Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala a különbség kiutalását - megnövelve az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges, a díjkiegészítéssel arányos összeggel - az értesítés beérkezésétől számított 15 napon belül teljesíti, kivéve, ha a díjkiegészítési számlán az értesítés kézhezvételének időpontjában nincs meg a szükséges pénzösszeg. Ebben az esetben a Gazdasági Hivatal az értesítésben megjelölt felszámolókat - megfelelő fedezet esetén - az értesítések beérkezési sorrendjében elégíti ki.	(4) A Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala a különbség kiutalását - megnövelve az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges, a díjkiegészítéssel arányos összeggel - az értesítés beérkezésétől számított 15 napon belül teljesíti, kivéve, ha a díjkiegészítési számlán az értesítés kézhezvételének időpontjában nincs meg a szükséges pénzösszeg. Ebben az esetben a Gazdasági Hivatal az értesítésben megjelölt felszámolókat - megfelelő fedezet esetén - az értesítések beérkezési sorrendjében elégíti ki.
(5) Egyszerűsített felszámolás esetén 100 000 forintra egészíti ki a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala a felszámoló díját, ha az általános forgalmi adót nem tartalmazó	(5) Egyszerűsített felszámolás esetén 150 000 forintra egészíti ki a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala a felszámoló díját, ha az általános forgalmi adót nem tartalmazó

ténylegesen kifizethető díj nem éri el ezt az összeget. A kiegészítéshez szükséges pénzösszeg kifizetése nem terhelheti a díjkiegészítési számlát. A Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala minden negyedév utolsó munkanapján összesíti - és az erről szóló kimutatást az államháztartásért felelős miniszter részére megküldi, - hogy a tárgynegyedévben az egyszerűsített felszámolások kapcsán, mennyi az a pénzösszeg, amely szükséges ahhoz, hogy a kötelezettségét - ideértve az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges, a kiegészítéssel arányos összeget is - teljesíthesse. A kimutatás alapján az államháztartásért felelős miniszter - a központi költségvetés terhére - a szükséges összeget a Gazdasági Hivatal rendelkezésére bocsátja, amely a pénzösszeg beérkezését követő 15 napon belül teljesíti a felszámolóknak részére a kifizetéseket. A Gazdasági Hivatalnak a központi költségvetéssel történő elszámolásának, valamint a pénzösszeg folyósításának részletes szabályait az államháztartásért felelős miniszter rendeletben* állapítja meg.”	ténylegesen kifizethető díj nem éri el ezt az összeget. A kiegészítéshez szükséges pénzösszeget nem lehet a díjkiegészítési számláról teljesíteni. A Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala - figyelembe véve a 49/D. § (1) bekezdése alapján rendelkezésére álló összeget is - minden negyedév utolsó munkanapján összesíti, és az erről szóló kimutatást az államháztartásért felelős miniszter részére megküldi, hogy a tárgynegyedévben az egyszerűsített felszámolások kapcsán, mennyi az a pénzösszeg, amely szükséges ahhoz, hogy a kötelezettségét - ideértve az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges, a kiegészítéssel arányos összeget is - teljesíthesse. A kimutatás alapján az államháztartásért felelős miniszter - a központi költségvetés terhére - a szükséges összeget a Gazdasági Hivatal rendelkezésére bocsátja, amely a pénzösszeg beérkezését követő 15 napon belül teljesíti a felszámolóknak részére a kifizetéseket. A Gazdasági Hivatalnak a központi költségvetéssel történő elszámolásának, valamint a pénzösszeg folyósításának részletes szabályait az államháztartásért felelős miniszter rendeletben* állapítja meg.”
---	--

2009.09.01. napjától a Cstv. 49/D.§ (1) bekezdésének rendelkezései is változtak, azonban díjnövekedésről ezen jogszabályi módosulásokról sem beszélhetünk. A jobb áttekinthetőség

érdekében ugyancsak egymás mellé állítva mutatom be a hivatkozott jogszabályi rendelkezés szövegváltozatait:

2. táblázat: Jogszabálysöveg változás 2009.09.01-től

Forrás: [2009. évi LI. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

2009.09.01. napjáig hatályos jogszabálysöveg:	2009.09.01. napjától hatályos jogszabálysöveg:
„49/D. § (1) Ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett, a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból kizárólag a zálogtárgy megőrzésének - ideértve állaga megóvásának -, értékesítésének költségeit, valamint a külön jogszabályban meghatározott felszámolói díjat vonhatja le, és a fennmaradó összeget - a zálogtárgy értékesítését követően haladéktalanul - az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére köteles fordítani - több jogosult esetén a Ptk. 256. § (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével.”	„49/D. § (1) Amennyiben a zálogjogosult a 46. § (7) bekezdésben meghatározott befizetési kötelezettségét teljesítette - és követelése nem a 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti függő követelés -, a felszámoló a következőképpen jár el: Ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett, a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból kizárólag a zálogtárgy megőrzésének, állagmegóvásának, értékesítésének költségeit (követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behajtásából származó bevételből a behajtás költségeit), valamint a nettó vételár (a követelés behajtásából származó bevétel) 5%-ának megfelelő mértékű felszámolói díjat vonhatja le, a fennmaradó összeget pedig haladéktalanul az értékesített zálogtárgyat terhelő, zálogjoggal biztosított követelés kielégítésére köteles fordítani, több jogosult esetén a Ptk. 256. § (1) bekezdésében meghatározott kielégítési

	sorrend figyelembevételével. A felszámolót az említett felszámolói díjból 4% illeti meg (megnövelve az általános forgalmi adó összegével), a fennmaradó összeget a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala részére juttatja el, amely azt elkülönítetten kezeli, és az 59. § (5) bekezdése szerinti kifizetésekre használja fel.”
--	--

A Cstv. 49/D.§ (1) bekezdésének 2009.09.01. napjától hatályos szövege tehát gyakorlatilag csak átemelte a Cstv. 59.§ szerinti elszámolás számadatait a zálogjoggal biztosított vagyonelemek értékesítéséből befolyt vételárral kapcsolatos elszámolási szabályokhoz – figyelemmel arra, hogy a gyakorlatban számos probléma adódott annak tisztázatlanságából, hogy a zálogtárgyak értékesítését követően a díjelőleg mikor lenne esedékesen kifizetendő a felszámoló részére – a zálogjogosulttal történő elszámoláskor, vagy azt követően közbenső vagy zárómérleg alapján.

Díjnövekedést tehát a 2009.09.01. napján hatályba lépett Cstv. novella e téren nem hozott. Ugyanakkor a 2011. évi Módtv. (2011. évi CXCVII. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény, továbbá az ezekkel összefüggő egyes törvények módosításáról) 69. § 32. pontja a 4%-os díjat 3%-ra szállította le.

2012.03.01-től hatályos szabályozás:

„49/D. § (1) Amennyiben a zálogjogosult a 46. § (7) bekezdésben meghatározott befizetési kötelezettségét teljesítette - és követelése nem a 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti függő követelés -, a felszámoló a következőképpen jár el: Ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett, a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból kizárólag a zálogtárgy megőrzésének, állagmegóvásának, értékesítésének költségeit (követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behajtásából származó bevételből a behajtás költségeit), valamint a nettó vételár (a követelés behajtásából származó bevétel) 5%-ának megfelelő mértékű felszámolói díjat vonhatja le, a fennmaradó összeget pedig haladéktalanul az értékesített

zálogtárgyat terhelő, zálogjoggal biztosított követelés (tőke, szerződéses kamat, költségek) kielégítésére köteles fordítani, több jogosult esetén a Ptk. 256. § (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével. A felszámolót az említett felszámolói díjból 3% illeti meg (megnövelve az általános forgalmi adó összegével), a fennmaradó összeget a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala részére juttatja el, amely azt elkülönítetten kezeli, és az 59. § (5) bekezdése szerinti kifizetésekre használja fel.”

A felszámolói díjak mellett szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) által szabályozott vagyonrendezési eljárások kapcsán a 123.§ (1) bekezdéssel megállapított 100.000.- Ft + ÁFA összegű vagyonrendezői díj mértéke a jogszabály 2006.07.01-jei hatálybalépése óta egyáltalán nem változott az elmúlt 12 évben.

Összegezve a felszámolói díjak tekintetében nominális csökkenés is látható a jogszabályi rendelkezések kronológiai változásában, így kiváltképp például az egyszerűsített felszámolási eljárások díjának összege tekintetében, amely 1993 és 1997 között 500.000.- Ft összegben volt meghatározva, ehhez képest 2023-ban mindösszesen 150.000.- Ft nominális nettó díj kiegészítése a garantált díj. Másrészt megállapítható, hogy a felszámolót megillető díjhányada a felszámolói díjnak százalékosan is csökkent, hiszen a kezdeti 5% eleinte 4%-ra csökkent 1993. szeptemberétől, majd 2012. szeptemberétől immáron csak 3%-ra, így nem, hogy díjnövekedésről nem beszélhetünk, de abszolút és relatív díjcsökkenés látható a szabályozás kronológiájában.

A következő táblázat tartalmazza a 2024. január 1.-jétől hatályos változásokat, kiemelve a díjmódosítás előtti majd utáni módosításokat. Ebben az esetben a Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesülete eredeti javaslatához képest inkább beszélhetünk díjkorrekcióról, mint díjemelésről.

3. táblázat: Felszámoló díjazásának rendezése 2024.01.01-től

Forrás: [Csödtv. - 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye](#)

Díjazási rendelkezés	2023. december 31-ig hatályos szabályozás	2024. január 1. napjától hatályos szabályozás
Felszámolói díj vagyonértékesítés és követelésbehajtás után (Cstv. 59. § (1) bek.)	A bevétel 5%-a (ha a felszámolási eljárást a csődeljárás megszüntetésével egyidejűleg rendelték el, akkor 3%-a), de legalább 300 000 Ft (+ÁFA) , ebből 1%-ot a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vezetett díjkiegészítési számlára kell teljesíteni.	A bevétel 6%-a , de legalább 500 000 Ft (+ÁFA) , ebből 2%-ot a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vezetett díjkiegészítési számlára kell teljesíteni.
Felszámolói díj a felszámolás alatti tevékenység esetén (Cstv. 59. § (1) bek.)	A bevétel 2%-a , bíróság ettől a mértéktől különösen bonyolult ügyben felfelé eltérhet, ebből 1 %-ot a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vezetett díjkiegészítési számlára kell teljesíteni.	A bevétel 4%-a ebből 2%-ot Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vezetett díjkiegészítési számlára kell teljesíteni, módosítás alapján is lehetőség van a díj eltérő megállapítására
Felszámolói díj egyszerűsített felszámolás esetén (Cstv. 59. § (1) bek.)	300 000 Ft (+ÁFA) , továbbá vagyontárgy értékesítés és követelések behajtás esetén ezen összeg 1%-a , ezen felül a 49/A. § (5) bekezdés, 49/B. § (7) bekezdés és a 49/D. § (2) bekezdésben szabályozott értékesítések esetén az ott	500 000 Ft (+ÁFA) , továbbá vagyontárgy értékesítés és követelések behajtás esetén ezen összeg 1%-a, ezen felül a 49/A. § (5) bekezdés, 49/B. § (7) bekezdés és a 49/D. § (2) bekezdésben szabályozott értékesítések esetén az ott

	meghatározott módon kiszámított összeg.	meghatározott módon kiszámított összeg.
Felszámolói díj egyezség esetén (Cstv. 59. § (1) bek.)	A felosztható vagyon értékének 5%-a , de legalább 300.000.- Ft +ÁFA . Ha a felosztható vagyon mértéke több mint 1 000 000 000 forint, akkor a felszámolói díjat a bíróság ennél alacsonyabb mértékben, a felszámoló által elvégzett tevékenység és munkateher figyelembevételével állapítja meg.	A felosztható vagyon értékének 5%-a , de legalább 500 000 Ft (+ÁFA) . A bíróság ettől a mértéktől eltérhet, és a felszámolói díjat ennél alacsonyabb mértékben is megállapíthatja. A díjkiegészítési számlára ebből nincs befizetési kötelezettség.
Garantált díjminimum egyszerűsített felszámolás esetén (Cstv. 59.§ (5) bek.)	150 000 Ft-ra (+ÁFA) egészíti ki a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala a felszámoló díját	350.000,- Ft (+ÁFA)
Garantált díjminimum általános szabályok szerinti eljárás esetén (Cstv. 59.§ (3) bek.)	300.000,- Ft +ÁFA	500.000,- Ft +ÁFA

Fel nem használt regisztrációs díj (Cstv.60.§ (6) bek.)	Ha az elkülönített számlán rendelkezésre álló összeg a felszámoló díját és az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges összeget meghaladja, a különbözetet az adós hitelezőinek befizetésük arányában vissza kell fizetni. 5.000,- Ft alatti reg. díj a GH-t illeti meg.	Ha a Gazdasági Hivatal által vezetett elkülönített számlán rendelkezésre álló összeg a felszámoló díját és az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges összeget meghaladja, a különbözetet a Gazdasági Hivatal bevételeit képezi, ezt az összeget a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala által kezelt díjkiegészítési számlára kell átutalni
Felszámolási eljárásban regisztrációs díj	min. 5.000,- Ft max. 200.000,- Ft	min. 20.000 Ft max. 400.000,- Ft
Csődeljárásban a regisztrációs díj	min. 5.000,- Ft max. 100.000,- Ft	min. 10.000 Ft max. 200.000,- Ft
Egyezség csődeljárásban (Cstv. 16. § (4) bek.)	a (3) bekezdés szerinti díj további 15%-a, de min. 300.000,- Ft	a (3) bekezdés szerinti díj további 15%-a, de min. 500.000,- Ft
Közbenső jelentésnél díjelőleg Cstv. 50. § (6) bek.	min. 200.000,-Ft + ÁFA	min. 250.000,-Ft +ÁFA
Cstv. 45/A. § szerinti megszüntetés	zárómérlegben szereplő eszközérték 2%-a, de min. 200.000,- Ft + ÁFA	zárómérlegben szereplő eszközérték 2%-a, de min. 300.000,- Ft + ÁFA
Bűnügyi vagyont érintő felszámolás (Cstv. új 79/G. §	Cstv. 59. § szerinti általános díjazás	Az 59. § szerinti felszámolói díjon felül az adós felszámolási zárómérlegében szereplő eszközök könyv szerinti

		értékének alapulvételével, sávós rendszerben, a díjalap növekedésével arányban 3%-tól 0,25%-ig csökkenő kulcsok alapján megállapított díjazás.
Ideiglenes vagyongfelügyelő (Cstv. 24/A. §)	jogi személyiség nélküli adós esetén 200.000,- Ft +ÁFA, jogi személyiséggel rendelkező adós esetén 400.000,- Ft + ÁFA	jogi személyiség nélküli adós esetén 400.000,- Ft +ÁFA, jogi személyiséggel rendelkező adós esetén 600.000,- Ft + ÁFA
Állami felszámoló ideiglenes vagyongfelügyelő (Cstv. 66. § (2a) bek.)	min. 500.000,- Ft +ÁFA, max. 5.000.000,- Ft +ÁFA	min. 600.000,- Ft +ÁFA, max. 6.000.000,- Ft +ÁFA

A fenti összehasonlításból láthatóan alapvetően a minimumdíjak és a garantált díjminimum változott, a vagyonértékesítésből és a követelésbehajtásból származó bevétel alapulvétel meghatározott díj 1%-os díjemelkedés ténylegesen nem jelenti a felszámoló szervezetek árbevételének növekedését, mert a növekedés teljes egészében a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vezetett díjkiegészítési számlánál jelentkezik.

A díjkiegészítési számla bevételének emelését indokoltta teheti a garantált díjminimum emelkedése, megjegyzendő ugyanakkor, hogy 2017. évig visszamenőleg az eljárások számszerűen legnagyobb részét kitevő egyszerűsített eljárások esetében nem kellett a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala által kezelt díjkiegészítési számlához költségvetési forrást biztosítani. A felszámolási díjkiegészítési számla egyenlege 2023. évben 600 millió forint felett, a felszámolók befizetései letéti számla egyenlege 1 milliárd forint fölött volt.

A felszámolói díjak %-os mértékének és ebből a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala felé teljesítendő díjrészek %-os mértékének növekedése miatt a díjkiegészítési számla egyenlege várhatóan tovább fog javulni, biztosítva a fedezetet a megemelt összegű garantált díjminimumra.

A regisztrációs díj emelkedése nyilvánvalóan többletkiadást eredményez a hitelező NAV-nál, ugyanakkor ugyancsak növelni fogja a felszámolói díjak fedezetét. A magasabb összegű felszámolói díjak utáni általános forgalmi adó bevételek pedig várhatóan ellensúlyozni fogják a NAV által befizetett regisztrációs díjak költségvetési hatását.

A felszámolói díjak emelkedése többletköltségként jelentkezik a hitelezői oldalon, ugyanakkor a megemelt felszámolói díjak biztosítják a hatékonyabb felszámolói munkavégzést, amely az alapfeltétele a hitelezői igények magasabb arányú térülésének. Véleményem szerint a díjemelés nem sért hitelezői érdekeket, hanem az eljárások hatékonyságának növelését és a nagyobb arányú hitelezői követeléstérülést, valamint az adós gazdálkodó szervezetekkel gazdasági kapcsolatban álló vállalkozások versenyképességének megtartását biztosítja.

5. A kénysztörlési eljárások szabályainak változása miatt megemelkedett számú felszámolási eljárások hatása a felszámoló szervezetek díjbevételeire

A gazdaságpolitika a 2020. év első negyedében azt valószínűsítette, hogy a kénysztörlési eljárás negatív hatásai a várhatóan erősödő járvány miatt romló gazdasági helyzetben egyre erősebben fognak érvényesülni és a hitelezőkkel, de elsősorban a közjogi hitelező adóhatósággal szembeni tartozások kénysztörlési eljárásokban történő behajthatatlansága még nagyobb méreteket fog ölteni.

A 249/2020. (V.28.) Korm. rendelet hatálybalépésével megtörtént a kénysztörlési eljárások egy részének az elhalasztása, illetve felfüggesztése, ha az adóhatóság az adószám törlése miatt megszűntnek nyilvánítási eljárást kezdeményezett, a rendelet értelmében az eljárások 2020. október 31-ig felfüggesztésre kerültek.¹⁴

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2020. évi LVIII. törvény a kénysztörlési eljárások felfüggesztését 2021. június 30-ig meghosszabbította. A meghosszabbítás lejártával 2021. június 30. után a kénysztörlési eljárásoknak folytatódniuk kellett volna, de a felfüggesztések tartama két lépcsőben meghosszabbításra került 2022. június 30-ig. A kénysztörlési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes

¹⁴ Forrás: 249/2020. (V. 28.) Korm. rendelet, [felszámolás, cégeljárás \(hk\) - 249/2020. \(V. 28.\) Korm. rendelet a...](#)

törvények módosításáról szóló 2021. évi LXX. törvény 2021. július 1-én lépett hatályba és úgy rendelkezett, hogy 2022. június 30-ig felfüggeszti azokat a kényszertörlési eljárásokat, amelyekben törlési végzés meghozatalának lenne helye.¹⁵

A 2021. évi LXX. törvény módosította a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény azon rendelkezéseit, amely alapján a cégbíróság a cégeljárás megszüntetéséről és a felszámolási eljárás kezdeményezéséről határoz. A kényszertörlési eljárások nagyobb számban felszámolási eljárásba történő „átfordulása” rövid ideig még váratott magára, mert 2021. december 9-én azonban hatályba lépett a kényszertörlési eljárás egyes rendelkezéseinek a veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 687/2021. (XII.8.) Korm. rendelet, amelynek úgy rendelkezett, hogy ha a megszüntetésének és a cég ellen felszámolási eljárás megindítása kezdeményezésének van helye, a cégbíróság a kényszertörlési eljárás megszüntetéséről és a felszámolási eljárás megindításának kezdeményezéséről rendelkező végzésének meghozatala előtt a kényszertörlési eljárást felfüggeszti.

A kényszertörlési eljárások felfüggesztésének lejártával 2022. július 1. napjától kezdődően, azonban érvényesültek a Ctv. módosított szabályai, amely alapján a cégbíróság megszünteti a kényszertörlési eljárás megindítását és kezdeményezi a cég felszámolását, ha a céggel szembeni követelések összértéke eléri a 400 000 forintot, vagy a céggel szemben követelés bejelentésére kerül sor és cégbírósági vagyonfelmérés adatai alapján a cégbíróság megállapítja, hogy a cég vagyona eléri a 400 000 forintot.

A cégbíróság kezdeményezi a cég felszámolását akkor is, ha a cég pénzkövetelés vagy pénzben kifejezhető követelés megtérítésére irányuló olyan peres eljárásban vesz részt felperesként, amely a kényszertörlés elrendelését megelőzően indult, továbbá akkor, ha a cég fellelhető vagyonának tulajdonjogával összefüggésben kétség merül fel.

A cégbíróságok által megszüntetett kényszertörlési eljárásokat követően kezdeményezett felszámolási eljárások miatt a felszámolási eljárások száma 2022. július 1. napjától kezdődően drasztikusan emelkedett jelentős munkateher-növekedést eredményezve mind a felszámolási eljárásokra hatáskörrel rendelkező törvényszékeknél, mind pedig a felszámoló szervezeteknél.¹⁶

¹⁵ Forrás: Bodzási Balázs (2021): [A kényszertörlési eljárás új szabályai - Magyar Jogász Egylet](#)

¹⁶ Forrás: dr. Czimre Mónika (2022): [A kényszertörlési eljárások változásai – újdonságok és lehetőségek - Kompkonzult Kft. híroldala](#)

A felszámolási eljárások közel fele jelenleg is olyan eljárás, amelyre kényszertörlési eljárás megszüntetését követően kerül sor, ezeknek az eljárásoknak a lefolytatására az egyszerűsített felszámolás szabályainak a 263/2022. (VII.27.) Korm. rendelettel megállapított eltérő szabályai szerint kerül sor. A névjegyzékben szereplő felszámoló szervezetek esetében az ügyszám növekedése azt eredményezte, hogy a bírósági statisztikában megjelenő nagyságrendileg évi 20000 adósi vagy hitelezői kérelemre indult felszámolási eljárás és majdnem ugyanennyi kényszertörlési eljárás megszüntetését követően cégbíróság által kezdeményezett felszámolás alapulvételével az egy felszámoló szervezetre átlagosan jutó eljárások száma meghaladja a 400 ügyet. A 2023. évi XLVI. törvény hatályba lépése előtt érvényesíthető felszámolói minimumdíj és garantált díjminimum díjtételei egészen biztosan nem nyújtottak volna fedezetet az ilyen nagy ügyszámban érkező vagyonhiányos eljárások költségeire és a felszámoló szervezetek veszteséges működése miatt egészen biztosan szembesültünk volna a felszámolói eljárások lefolytatásának ellehetetlenülésével.¹⁷

A 2023. évi XLVI. törvénnyel módosított – korrigált - felszámoló díjaknak köszönhetően a felszámoló szervezetek nem kerültek maguk is nagy számban fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe.

Az elkövetkezendő években mindenképpen szükséges lesz a felszámolói díjak további emelése.

6. Speciális felszámolói tevékenységek díjkorrekciójának elmaradása

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényben szabályozott a kényszer-végelszámolói feladatok ellátásának díjazása 2014. óta változatlan.¹⁸

A felszámolók névjegyzékéből kirendelt kényszer-végelszámoló feladatai megegyeznek, sőt némely esetben meg is haladhatják a gazdasági társaságok végelszámolásának, illetve egyszerűsített felszámolásának feladatait az egyesületek, alapítványok, közhasznú szervezetek, pártalapítványok esetében.

¹⁷ Forrás: NAV(2024): A kényszertörlési eljárással kapcsolatos tudnivalók

¹⁸ Forrás: 2011. évi CLXXV. törvény, <https://njt.hu/jogszabaly/2011-175-00-00>

A kényszervégelszámoló feladatai közé - tartozik többek között - a korrigált nyitó, végelszámolási zárómérleg összeállítása, hitelezői igények kezelése, visszaigazolása, hitelezői jegyzék törvényszékre felterjesztése, adóbevallások elkészítése az eljárás alatt, valamint záró bevallások készítése, végelszámolás utolsó üzleti évről készült számviteli törvény szerinti beszámoló közzététele, vagyonfelosztási javaslat elkészítése. Köteles gondoskodni a civil szervezet iratanyagának elhelyezéséről, a végelszámoló a társadalombiztosítási jogszabályban meghatározott módon adatszolgáltatást köteles teljesíteni a biztosítottak jogviszonyára vonatkozó nyugdíj-biztosítási adatokról, munkavállalók felkutatása, és kezelése, bankszámla felkutatása.

Az eljárás zárásához és a törlési kérelemhez olyan igazolások beszerzését is megköveteli a törvény, amelyeket egy gazdálkodó szervezet esetében nem kell felszámolási eljárás befejezéséhez csatolni.

A bankszámlák kezelése civil szervezetek esetén rendkívül nehézkes, mivel nincs cégnyilvántartás, és a bíróságok által vezetett civil szervezetek nyilvántartásba sok esetben nem kerül feljegyzésre, hogy mely banknál vezet bankszámlát az érintett civil szervezet.

Amennyiben a követelések összege meghaladja a civil szervezet vagyonát, a tagok pótbefizetésre felhívását követően a felszámolási eljárást is a kényszer-végelszámolónak kell kezdeményeznie, amely eljárásban jogi képviselőt kötelező.

A kényszer-végelszámolásra kijelölt felszámoló szervezetnek komplex végelszámolási és fizetéseképtelenségi feladatokat kell elvégeznie a jelenlegi hatályos 20.000, - Ft + ÁFA összegért.

A felszámoló szervezetek kényszer-végelszámolási tevékenysége egyértelműen veszteséges.

Nincs racionális magyarázat arra, hogy a kényszer-végelszámolói díj korrekciója miért nem valósult meg a 2023. évi XLVI. törvényben, a már tíz évvel ezelőtt is alulfinanszírozott eljárás díj emelése milyen szakmai indokkal maradt el.

A vagyonrendezési eljárás a cégeljárásról szóló törvény hatálybalépése óta létező eljárás (2006.07.01.), amely eljárás bevezetése óta a vagyonrendező munkadíja 100.000, - Ft + ÁFA összegben volt megállapítva. Ennek módosítására az elmúlt 17 évben nem került sor, csak annyiban, hogy időközben a jogalkotó is felismerte, hogy amennyiben vagyon értékesítésére kerül sor az eljárásban, abban az esetben az értékesítéssel járó többlet feladatok elvégzése miatt

a vagyonrendező díjának a vagyontárgy értékesítéséből befolyt nettó vételár 3%-ában történő megállapítására került sor (2022.01.01-től).

Vagyonrendezési eljárásokban előfordulhat nagyobb értékű ingatlanok jogi sorsának a rendezése vagyonrendezés keretében, amennyiben ezen vagyontárgyak értékesítésére kerül sor, a vagyonrendezői díj 3%-ban történő megállapítása mellett.¹⁹

A vagyonrendező minimumdíjának rendezése ugyanakkor az elmúlt 17 évben elmaradt. Ez különösen akkor méltánytalan, ha a vagyonrendezési eljárásban nem kerül sor értékesítésre, hanem a bejelentkezett hitelezők között kerül felosztásra az ingatlan, akkor vagyonrendezőt csak a minimumdíj illeti meg olyan bonyolult feladat elvégzéséért, mint egy felszámolási eljárásban természetben történő felosztás esetén.²⁰

7. Kötelező vagyon elkülönítése az eljárásokból meg nem térülő felszámolási költségekre

A jogutód nélküli megszüntetési eljárások közül csak az önkéntes elhatározáson alapuló végelszámolás esetében elégséges a megszűnő gazdálkodó szervezet vagyona a megszüntetési eljárás költségeinek fedezetére. Mind a kénysztörlési eljárások, mind pedig a felszámolási eljárások átlagosan 90%-át kitevő felszámolási eljárások esetében végső soron a költségvetés viseli az adós jogutód nélküli megszüntetésének költségeit.

Az adós cégek egyik része kifejezetten tudatosan, mintegy „kényelmi szolgáltatásként” vette igénybe a kénysztörlési eljárás lehetőségét az annak alapjául szolgáló jogszabálysértő működést előidézve és annak következményeit vállalva, mintsem a végelszámoláshoz szükséges forrást a társaság rendelkezésére bocsátva.

Az úgynevezett „üres cégek”, másik része a fizetéseképtelenné válás valószínűsége esetén sem teszi meg a fizetéseképtelenségének megelőzéséhez szükséges intézkedéseket és a fizetéseképtelenség bekövetkezésének időpontjában már nem rendelkezik az eljárás lefolytatásához elégséges vagyonnal sem. Magyarországon a fizetéseképtelenség észlelése

¹⁹ Forrás: Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének anyaga: Speciális felszámolói tevékenységek díjkorrekciójának elmaradása

²⁰ Forrás: [2011. évi CLXXV. törvény - Nemzeti Jogszabálytár](#)

esetén az adós nem köteles a felszámolási eljárást kezdeményezni, szemben a német szabályozással nincs „kötelező öncsőd”.

A likvid forrás nélküli cégek sem az alapításkor, sem a felszámolási eljárás alá kerülésük esetén nem kötelesek a gazdaságból való későbbi kivezetésükhöz szükséges költségek fedezetére tartalékot képezni, miközben nyilvánvaló, egy cég fizetéseképtelenségi eljárásban történő jogutód nélküli megszüntetéséhez számos szervezet esetében merülnek fel a költségvetést terhelő költségek:

- az eljárást megindító és felügyelő bíróságok eljárásának költségei,
- a kormányhivatalok, a nyugdíj- illetve egészségbiztosítási pénztárak eljárással összefüggő költségei,
- az eljárással összefüggő adóhatósági eljárások költségei,
- adóhatósági, hitelezői vagy felszámolói feljelentésre indult büntető eljárások költségei,
- környezeti károk felszámolásának, a környezeti kárelhárításnak az eljárásban meg nem térülő költségei,
- a Bérgarancia Alap eljárásban meg nem térülő támogatása,
- a felszámoló díjkiegészítési számláról fedezett díja.²¹

A felszámolónál felmerült és az eljárásban meg nem térült költségek közül kiemelt figyelmet érdemel az iratanyag elszállításának, selejtezésének, levéltári átadásának és irattározásra előkészítésének, valamint irattározásának költsége. A vagyonhiányos cégek nem feltétlenül irathányosak, a felszámoló szervezetek sok esetben az iratok átvételével, irattározásra előkészítésével és irattározásával összefüggésben több millió forintos kiadást kénytelenek nem csak előlegezni, hanem viselni is.

A felszámolási eljárás nyitómérlegének elkészítését követően viszonylag biztosan megállapítható, hogy a fizetéseképtelen adósnak elégséges vagyona van-e az eljárás várható költségeire. Abban az esetben, ha az adós szervezetnek nincs vagyona az eljárás költségeire sem a felszámoló cég, sem a hitelezők, sem az eljárás szereplői nem kötelezhetőek arra, hogy ezt a költséget az adós számára megelőlegezzék. Miközben a csődjogi szabályok szerint a felszámoló nem lehet hitelezője az adós társaságnak, ténylegesen már az első könyvelt küldemény postázásával azzá válik. Mindenképpen indokolt lenne a gazdálkodó szervezetek

²¹ Nagy László(2016): Kharón bére

jogutód nélküli megszüntetése során legjelentősebb és az eljárásból meg nem térülő költségek fedezetének biztosításához szükséges pénzügyi források kötelező jelleggel történő megképzése céljából egy olyan elkülönített pénzügyi alap létrehozása, amely legalább a felszámoló költségeinek előlegezését és a felszámolói díjak kifizetésének fedezetét egyfajta a gazdálkodó szervezetek egyfajta kockázatközösségeként biztosítaná.

A kérdéssel foglalkozott a Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesülete és ennek során több lehetséges szabályozási elvet is javasolt.

Lehetséges megoldásként a vállalkozást működése során időszakonkénti (havi, negyedéves, éves) díjfizetési kötelezettség terhelné, tehát az alap létrehozása nem a költségvetést terheli. A gazdálkodó szervezetek alapba történő befizetési kötelezettségének előírása során lehetséges lenne a differenciálás a gazdálkodási forma szerint.

A környezetnek vagy valamely elemének igénybevételével, illetőleg terhelésével járó tevékenység esetén a környezeti kár magasabb kockázata miatt az alapidíj kiegészülhetne egy emelt összegű díjfizetéssel.

A pénzügyi alap képzése mellett lehetséges megoldás lenne a kötelező biztosítással a gazdálkodó szervezet jogutód nélküli megszűnésének költségeire. A pénzügyi alap kezelője lehetne a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága.²²

Az RFEösszecszerűsége tett javaslatata az alábbi volt:

- betéti társaságok, közkereseti társaságok és civil szervezetek: 5.000,- Ft/hó;
- korlátolt felelősségű társaságok: 10.000,- Ft/hó;
- részvénytársaságok: 15.000,- Ft/hó;
- egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozások: az árbevétel 1%-a, de legalább 100.000,- Ft/hó.
- egyéb, a csődjog hatálya alá tartozó szervezetek: 5.000,- Ft/hó.²²**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

²² Forrás: Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: A fizetéseképtelenségi jogszabályok hatálya alá tartozó vállalkozások kötelező alap képzése a fizetéseképtelen vállalkozások vagyona által nem fedezhető egyes eljárási költségekre

Az RFE javaslata továbbá, hogy a későbbiekben meghatározott értékben egy feladathoz vagy egy eljáráshoz kötötten maximum összeg kerüljön meghatározásra, amely felett egyedi engedélyezési eljárásban lehessen az alap terhére előleget igényelni.

Az RFE javaslata szerint a kifizetett összeg erejéig az alap kezelője hitelezői igényt érvényesít az eljárásban („szuper A”), ezzel biztosított az alap kezelésének hatósági felügyelete és a visszpótlásához szükséges igényérvényesítés is.

Kérdés, hogy a javaslat milyen többletterhet ró a vállalkozásokra, mennyiben érinti a vállalkozások versenyképességét.

Alapvetés, hogy a vállalkozások költségeinek növekedése rontja a vállalkozások versenyképességét. Ugyanakkor érinti a vállalkozások versenyképességét az is, hogy a felszámolás alatt álló adósokkal szembeni követeléseik a felszámolási eljárásokban milyen arányban térülnek, egyszerűbben fogalmazva mennyire hatékony a felszámolási eljárásban történő igényérvényesítés, amely viszont szorosan összefügg a felszámoló tevékenységének hatékonyságával.²³

A KSH gazdasági társaságok társasági formára közölt adatainak alapulvételével egyszerű számítással szemléltethető, hogy különböző társasági formákra javasolt fenti díjakkal kalkulálva a költségalap évente milyen összegű befizetésekkal kalkulálhat.

4. táblázat: Becsült számítás a pénzügyi alap egyéves bevétele a 2023. gazdaságstatisztikai adatok és a javasolt díj alapján az egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozások befizetéseinek figyelmen kívül hagyásával

Forrás: Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: A fizetéseképtelenségi jogszabályok hatálya alá tartozó vállalkozások kötelező alap képzése a fizetéseképtelen vállalkozások vagyona által nem fedezhető egyes eljárási költségekre

A regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdálkodási forma szerint,
https://www.ksh.hu/stadat_files/gsz/hu/gsz0002.html

²³ Forrás: Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: A Javaslat a fizetéseképtelenségi eljárások költségének alapját fedező díj mértékére

Társasági forma	Darab	Havi díj	Hónapok száma	Díj (forintban)
Kft.	410 000	10 000	12	49 200 000 000
Rt.	8 700	15 000	12	1 566 000 000
Bt.	84 500	5 000	12	5 070 000 000
KKt., egyéb	13 000	5 000	12	780 000 000
			összesen	56 616 000 000

Az egy év alatt megképződő bevétel a felszámolói díjkiegészítésre és a felszámolás eljárásból meg nem térülő költségeire egészen biztosan megfelelő fedezetet biztosítana.

Az eljárásból meg nem térülő felszámolási költségek mellett felhasználható lenne a felszámolási vagyon őrzési, állagmegóvási, biztosítási költségeinek és a vagyon értékesítésével összefüggő költségek megelőlegezésére azon adós gazdálkodó szervezetek esetében, amelyek az eljárás kezdő időpontjában, illetve később az adott költség felmerülésekor nem rendelkeznek az ehhez szükséges pénzeszközzel. Az esetek egy részében ugyanis az adós nem rendelkezik pénzeszközzel még a vagyonértékesítés megkezdéséhez szükséges költségek mértékéig sem, az eszközök őrzésének, állagmegóvásának, biztosításának, az értékesítés előkészítésének (értékbecslés, hirdetmény) a felszámoló finanszírozza, vagy az adós azért nem rendelkezik az említett költségek megfizetéséhez szükséges pénzeszközzel, mert van korábbi esedékessége miatt kifizetni kötelező egyéb felszámolási költség.

Első körben a fizetéseképtelenségi munkacsoport a fent említett javaslatot elfogadta és döntésre terjesztette el. Amennyiben elfogadásra kerül, akkor az új fizetéseképtelenségi törvénybe kerülne be.²³

8. Eredmények és értékelésük

8.1 A felszámoló díj az infláció szempontjából

Megalapozottan kijelenthető, hogy a Cstv. 1992. január 1. napjával történt hatálybalépése óta a felszámolói díjak inflációt követő emelése elmaradt.

A felszámoló díjak nominális értéken lényegében az 1992. évi szinten maradtak annak ellenére is, hogy a felszámoló szervezetek feladatai a jogszabályi környezet és a technikai fejlődés miatt összetettebbé és költségigényesebbé váltak.

A felszámolói díj 1992. évi 300.000,- forintos mértéke kumulált inflációval számolva ma már 3.182.701,- forint összeget érne el, illetve a 1992. évi 300.000,- forint jelenértéken számítva 28.278,- forintnak felel meg.²⁴ A 2023. évi XLVI. törvény előkészítése során nem volt elvárás a minimumdíjak ilyen mértékű emelése, de nem megvalósult díjkorrekció a felszámolói díjak valorizálásának elmaradásaként értékelhető, amely a felszámolószervezetek tevékenységének folytathatóságát veszélyezteti, mert a díjak a megnövekedett működési költségekre nem nyújtanak fedezetet.

A felszámolói díjak %-os mértéke 1993. óta, a tételes összegű díjak nominális értékei pedig 1992. óta lényegében nem változtak.

A felszámolói díjak nem fedezik a felszámoló szervezeteknek az elmúlt több mint harminc év alatt jelentősen megnövekedett költségeit.

A minimálbér 1992. évben 8.000,- Ft/hó, 1993.évben 9.000,- Ft/hó, 1997-ben 17.000,- Ft/hó, 2009. évben 71.500,- Ft/hó, 2012. évben 93.000,- Ft/hó volt, 2023-ban 232.000,- Ft/hó, jelenleg 266.800 Ft/hó.²⁵ A csődjog a felszámoló szervezeteknek magasan kvalifikált személyek kötelező foglalkoztatásáról rendelkezik, amely előírás a bérnövekedéssel együtt sokszorosára növelte a felszámoló szervezetek személyi jellegű ráfordításait, nyilvánvalóan szoros összefüggésben a foglalkoztatás fent említett költségeinek figyelembevételével.

A felszámoló szervezetek dologi kiadásai, elsősorban az irodabérlet, informatika (JÜB, Takarnet, elektronikus kapcsolattartás a bíróságokkal, hatóságokkal, elektronikus aláírás, hardverek, szoftverek, EÉR, telekommunikáció, információbiztonság, stb.), közlekedési-

²⁴ Forrás: KSH: [1.1.1.2. A fogyasztóiár-index fogyasztási főcsoportok szerint, a nyugdíjas fogyasztóiár-index és a maginfláció](#)

²⁵ Forrás: KSH: [20.1.1.62. Minimálbér, közfoglalkoztatotti bérminimum, garantált bérminimum](#)

szállítási költségek (1992. évben 1 l üzemanyag 57,- Ft, jelenleg 610-630 Ft.) és a szakmai biztosítás költségei folyamatosan emelkedtek, illetve emelkednek.

Egyes költségek (pl. informatika, kötelező szakmai biztosítás, kötelező foglalkoztatottak; EÉR rendszerhasználati díj) 1992.évben még nem voltak jelen.

Az ismertetett előzményekre a 2023. évi XLVI. törvénnyel végrehajtott díjemelés (díjkorrekció) a %-os mértékű és tételes összegű felszámolói díjak emelése sem alkalmas arra, hogy a felszámolói díjak elérjék az 1992. évi reálértéküket, miközben a díjnak a felszámoló szervezetek folyamatosan emelkedő működési költségeire fedezetet kellene biztosítaniuk.

Megjegyzést érdemel továbbá, hogy a 2017-től bevezetett szabályok szigorították – szűkítették – a felszámoló szervezetek által végezhető tevékenységeket. A Cstv. 27/C.§ (3) bekezdésének c) pontjába beiktatásra került, hogy „a felszámoló addig, amíg a felszámolói névjegyzékben szerepel nem tanúsíthat feladata ellátása körében, sem azon kívül olyan magatartást, illetve nem végezhet olyan tevékenységet, amely a felszámolói feladatának ellátásához szükséges közbizalmat megzavarja vagy a felszámolói tevékenység pártatlan végzését veszélyezteti”, s a törvény rendelkezései értelmében „ilyen pártatlanságot veszélyeztető tevékenység különösen a nagykereskedelmi és kiskereskedelmi tevékenység, ingatlan-bérbeadás, ingatlankezelési tevékenység, operatív és pénzügyi lízingtevékenység, vagyoni őrző-védő tevékenység, valamint irattározási és raktározási tevékenység”.

Mindez azt is eredményezte, hogy a felszámoló szervezeteknek törölniük kellett az ingatlankezelési és bérbeadási tevékenységi köreiket, aminek következtében a saját és bérelt ingatlanaikkal kapcsolatosan felmerülő operatív költségeik elszámolhatósága sem lehetséges 2017. óta, illetve a raktározási és irattározási tevékenységek törlésére figyelemmel immáron ezen feladatokat is külsős partnerek igénybe vételével kell megoldaniuk a felszámoló szervezeteknek, ha valamely felszámolási eljárásban iratanyagot vagy adósi ingóságokat kell raktározni – saját kapacitásaikat erre már nem használhatják, s ebből bevételük sem származhat.

Az díjemelés elmaradásának közvetlen következménye a felszámolószervezetek tevékenységének ellehetetlenülése, közvetett következménye pedig a hitelezői igények térülésének elmaradása, ennek okán az áruhitelzés és a banki finanszírozás visszaszorulása, illetve megdrágulása.

8.2 Átlagkereset alakulása napjainkig

Látható, hogy a teljes munkaidőben foglalkoztatottak havi átlag keresete 1991-től napjainkig 3500%-ot emelkedett. A felszámolók díjazásának elmaradása ugyanakkor nem biztosít lehetőséget arra, hogy a felszámoló szervezetek által foglalkoztatott fizetésképtelenségi szakértők felelősségükkel, szakmai tudásukkal arányos díjazás ellenében végezhessek tevékenységüket.

1. **ábra:** Teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresetének alakulása

Forrás: [STADAT – 2.1.1. Gazdaságilag aktívak, bruttó átlagkereset, reálkereset \(1960–\)](#)

8.3 A felszámoló szervezetek általános költségei

Interjút készítettem egy nagyobb méretű szervezettel, annak érdekében, hogy vizsgálni tudjam a felszámoló szervezeteket költség oldalról. Az alábbiakban bemutatom legjelentősebb olyan költségeit, amelyek egy-egy eljáráshoz kapcsolódóan nem számolhatók el és amely – ekként – a felszámoló szervezet általános költségeként (rezsi) határozható meg:

- irodabérlet, rezsi: 3.000.000,- Ft/év;
- informatikai költség: 600.000-800.000 forint/év
- biztosítás: 860.000 forint/év (szakmai felelősségbiztosítás)

- telefonköltség: 1.000.000 -1.200.000 Ft/év;
- postaköltség: 1.000.000,- Ft/év.
- üzemanyagköltség: 1.000.000,- Ft/év
- munkabér: 9 munkavállaló bruttó munkabére: 216.000.000,- Ft/év
- banki költségek: 650.000 Ft/év
- EÉR rendszerhasználati díj Hatóság részére: 100.000 Ft/év,
- szakmai továbbképzés díja 20.000 Ft/alkalom / fő , ami évi 2-3 alkalom + RFE szakmai napok kb. 150.000,- Ft / év,
- RFE tagdíj 75.000,- Ft.

A fenti költségek elérik a 225.000.000,- Ft-ot. A már kalkulált 400 ügy/év ügyszámmal és az ügyek 90%-ában a garantált díjminimummal számolva 360*350.000,- Ft, azaz 126.000.000,- Ft árbevétel áll.

Az ügyek fennmaradó 10%-ából kellene a fedezni további 100.000.000,- Ft árbevételt, amely azt jelenti, hogy 40 ügyben átlagosan 2.500.000,- Ft árbevételt kellene elérni ahhoz, hogy a felszámoló szervezet tevékenysége ne legyen veszteséges

8.4 A német, osztrák és magyar szabályozás összehasonlítása

A következőkben bemutatom, hogy hogy alakul a felszámolók díjazása Németországban, Ausztriában és Magyarországon.

5.táblázat: Német, osztrák, magyar felszámolói díjazás összehasonlítása

forrás: Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: Német, osztrák, magyar felszámolói díjazás összehasonlítása

Német díj	Osztrák díj	Magyar 49/D.§	Magyar 59. §
1. a zárómérlegben szereplő felszámolási vagyon értéke	Értékesítésből származó bevétel	zálogtárgy értékesítéséből származó vételár	vagyontárgyak értékesítéséből származó vételár
2. ha felfüggesztik vagy megszüntetik az eljárást, akkor a felszámolási vagyon eljárás		követelés behajtásából származó bevétel	befolyt követelések bevétele

befejezésekor érvényes becsült értéke			
--	--	--	--

A táblázatból is látszik, hogy már a felszámolói díj alapja is eltér a német és az osztrák felszámolók esetében.

6.táblázat: Német, osztrák, magyar díj kalkuláció

forrás: Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási

anyaga: Felszámolói díj kalkulációja Németországban, Ausztriában és

Magyarországon

Kategória	Felszámol ói díj alap	Német díj	Osztrák díj	Magyar 49/D.§	Magyar 59. §
"vagyonala n" 1.	100 000	546 000	1 190 000	500 000	500 000
"vagyonala n" 2.	10 000 000	4 000 000	3 099 000	500 000	500 000
"kisebb vagyon"	50 000 000	10 711 500	8 549 000	1 500 000	2 000 000
"nagy vagyon"	300 000 000	22 297 500	31 449 000	9 000 000	12 000 000
"nagyon nagy vagyon"	1 000 000 000	37 697 500	70 849 000	30 000 000	40 000 000
	2 000 000 000	59 697 500	94 249 000	60 000 000	80 000 000
	3 000 000 000	81 697 500	107 649 000	90 000 000	120 000 000
	5 000 000 000	125 697 500	127 649 000	150 000 000	200 000 000
	20 000 000 000	385 847 500	277 649 000	600 000 000	800 000 000

A fenti táblázat egy számítást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy miként alakul a három országban a felszámolói díj, ha az adós vagyontalan, kisebb vagyonnal, nagy vagyonnal vagy esetleg nagyon nagy vagyonnal rendelkezik. Látható, hogy vagyontalan cég esetében a német és a magyar díj közel megegyezik, de az osztrák díj már ekkor is több, mint a duplája. Viszont a „vagyontalan 2.” kategóriában már mind az osztrák, mind a német díj jóval magasabbat mutat, mint a magyar. Egészen a nagyon nagy vagyon kategóriáig sokkal magasabb az osztrák és a német díjazás, mint a magyar, ebben a kategóriában látunk egy fordulatot. Azonban azt is hozzá kell tenni, hogy Németországban és Ausztriában nem jellemző a nagyvállalatok felszámolása, mert fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben reorganizációs típusú eljárás indul.

9. Összefoglalás, következtetések

A kívánatos tendencia Magyarországon is fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetek felismerése, a korai előrejelző eszközök működése és a megelőző fizetéseképtelenségi, szerkezetátalakítási eljárások nagyobb arányú igénybevétele lenne, különösen közép- és nagyvállalatok esetében. Tény ugyanakkor, hogy jelenleg a fizetéseképtelenségi eljárások 90%-a egyszerűsített felszámolással fejeződik be és ezt a tényt nem lehet figyelmen kívül hagyni akkor, amikor a felszámolói díj szabályozásának megfelelőségéről kell véleményt nyilvánítani.

A német és osztrák díjazásból láthatóan minimumdíjak a 10.000.000,- Ft eszközérték alatti cégek esetében hat-nyolcszor magasabbak a magyar díjnál, az eszközvagyon növekedésével ez az aránybeli különbség csökken, ugyanakkor 1 milliárd forint eszközértékig fennmarad.

A Magyar Közlönyben 2024. szeptember 19-én megjelent az új fizetéseképtelenségi eljárásról szóló törvény megalkotásához szükséges intézkedésekről szóló 1284/2024. (IX. 19.) Korm. határozat. Alappal bízhatunk abban, hogy 2027. január 1-től hatályba lép az új fizetéseképtelenségi törvény.

Bízva abban, hogy az új fizetéseképtelenségi törvényhez kapcsolódóan sor kerül a felszámolói – fizetéseképtelenségi szakértői – díjak átfogó újraszabályozására, megfontolandó a díj alapjának a hatályostól eltérő szabályozása.

A jelenleg hatályos szabályok szerint a díj alapja a vagyonértékesítésből, követelésbehajtásból, és a tevékenység folytatásából származó bevétel. Különösen a vagyonértékesítések és követelésbehajtások esetében a felszámolói díj alapját képező bevétel realizálása több olyan tényezőtől függ, amelyre a felszámolónak a legnagyobb gondossággal történő eljárás mellett sincs ráhatása.

A hitelezők mellett a felszámoló is viseli annak kockázatát, hogy az értékesítésre kerülő vagyontárgyra milyen az adott vagyontárgy szempontjából releváns éppen aktuális piaci kereslet, az állagromlás, őrzési költségek, közműdíjak fizetésében jelentkező költségek további növekedésének elkerülése érdekében preferált gyors értékesítés miatt a becserkék likvidációs értéként kerül megállapításra, a megismételt értékesítési eljárásban a felszámolási ütemterv tarthatósága érdekében a minimálár csökkentésére kényszerül.

A fenti negatív tényezők nem érvényesülnek a felszámolói díjalapnál abban az esetben, ha a díj a felszámolási vagyongba tartozó eszközérték, különösen a nyitómérleg elkészítését követően korrigált eszközérték alapján kerülne megállapításra.

Fontos lenne továbbá díjazni a Cstv. szerinti perek, különösen a Cstv. 33/A. §-a szerinti perek megindítását. A felszámolónak a jelenleg hatályos szabályok szerint egyáltalán nincs díjérdekeltsége abban, hogy a Cstv. 33/A. § szerinti pert megindítsa, nem véletlen, hogy ezen pereket kevés kivétellel az adóhatóság indítja meg.

Remélhetően az új fizetéseképtelenségi törvény a felszámolói díjazás szabályozása során is közelíteni fog a német és osztrák szabályozási megoldásokhoz, megszüntetve a felszámoló szervezeteknek a nagyszámú vagyontalan adós gazdálkodó szervezetek eljárásai miatti alulfinanszírozottságát és megteremtve a felszámoló díjérdekeltségét a vagyonvisszaszerzési és felelősségátvételi perek megindítása során.

Az új fizetéseképtelenségi törvény alkalmazása nem kizárólag az új jogszabályok elsajátítása, hanem az alkalmazásukhoz szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése miatt is kihívások elé fogja állítani a felszámoló szervezeteket. Az új szabályok alkalmazásából adódó jogalkalmazási bizonytalanságot a szakmai felelősségbiztosítók érvényesíteni fogják a díjszabásuk kialakítása során, ahogy ez a szerkezetátalakítási szakértői szakmai felelősségbiztosítás esetében is megtörtént. Az egyes eljárástípusokhoz szükséges speciális szakértelem önmagában is növelni fogja a kötelezően foglalkoztatott szakemberek bérigényét. A legnagyobb kihívás azonban valószínűleg az új eljárástípusok és az eljárás valamennyi szereplőjének egymás közötti viszonyában általánosan és kötelezően érvényesülő elektronikus kapcsolattartás, a felszámoló szervezetek hivatali kapuja miatti informatikai fejlesztések megvalósítása, az ehhez szükséges finanszírozás biztosítása lesz.

Fontos lenne, hogy az új felszámolói díjszabályok kialakítása előtt elemezzék az új szabályozási megoldások miatt a jelenlegitől eltérő, várhatóan magasabb működési költségeket és a díjazásra vonatkozó új szabályozást ennek figyelembevételével alakítsák ki. Jelentős segítség lenne, ha az új szabályozás informatikai beruházásigényéhez a felszámoló szervezetek támogatást, vagy támogatott hitel vehetnének igénybe.

Mindezek mellett az új fizetéseképtelenségi törvény hatályba lépéséig is szükséges lenne a Cstv. felszámolói díjainak újabb korrekciója, tekintettel arra, hogy 2027. január 1-től a Cstv. alapján 2026. december 31-ig benyújtott kérelmek alapján indult és az új szabályok hatálya alá eső

eljárások párhuzamosan fognak folyni, az új szabályok felszámoló szervezetek árbevételében jelentkező hatása legkorábban 2028. évben jelentkezik.

10. Irodalomjegyzék

1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról *

[Csődtv. - 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye](#)

1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról *

[1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

1993. évi LXXXI. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról

szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról *, [1993. évi LXXXI. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

1997. évi XXVII. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról *

[1997. évi XXVII. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

[2009. évi LI. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok](#)

[2011. évi CLXXV. törvény, <https://njt.hu/jogszabaly/2011-175-00-00>](#)

8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet a bírósági végrehajtói díjszabásról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye Hatály: 2021.XI.1. –

22/2018. (VIII. 23.) IM rendelet a közjegyzői díjszabásról *

[Díjrendelet - 22/2018. \(VIII. 23.\) IM rendelet a közjegyzői díjszabásról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye](#)

[35/2015. \(XI. 10.\) IM rendelet - Nemzeti Jogszabálytár](#)

[249/2020. (V. 28.) Korm. rendelet,

[felszámolás, cégeljárás \(hk\) - 249/2020. \(V. 28.\) Korm. rendelet a...](#)

A Kúria Polgári Kollégiuma Joggyakorlat-elemző Csoport (2017) „A felszámoló jogállása a Cstv. 51. §-ában meghatározott kifogás alapján indult eljárásban” tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye, Budapest

A magyar fizetéseképtelenségi jog kézikönyve (ORAC, 1740 B/5 oldal, 2022)

A regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdálkodási forma szerint,

https://www.ksh.hu/stadat_files/gsz/hu/gsz0002.html

Bodzasi Balázs (2021):

[A kénysztörlesztési eljárás új szabályai - Magyar Jogász Egylet](#)

Dr. Csizmazia Norbert: A felszámoló jogállása az angol, a német és a francia jogban, 2015/2.sz.

dr. Czimre Mónika (2022):

[A kénysztörlesztési eljárások változásai – újdonságok és lehetőségek - Kompkonzult Kft. híroldala](#)

Dr. Juhász László (2019): A magyar fizetéseképtelenségi jog kézikönyve, Budapest, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., 270.o

KSH: [1.1.1.2. A fogyasztóiár-index fogyasztási főcsoportok szerint, a nyugdíjas fogyasztóiár-index és a maginfláció](#)

KSH: [20.1.1.62. Minimálbér, közfoglalkoztatotti bérminimum, garantált bérminimum](#)

Nagy László(2016): Kharón bére

NAV(2024): A kénysztörlesztési eljárással kapcsolatos tudnivalók

Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének anyaga: Speciális felszámolói tevékenységek díjkorrekciójának elmaradása

Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: A fizetéseképtelenségi jogszabályok hatálya alá tartozó vállalkozások kötelező alap képzése a fizetéseképtelen vállalkozások vagyona által nem fedezhető egyes eljárási költségekre

Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: A Javaslat a fizetéseképtelenségi eljárások költségének alapját fedező díj mértékére

Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: Német, osztrák, magyar felszámolói díjazás összehasonlítása

Reorganizációs és Fizetéseképtelenségi Szakértők Egyesületének kutatási anyaga: Felszámolói díj kalkulációja Németországban, Ausztriában és Magyarországon

[STADAT – 2.1.1. Gazdaságilag aktívak, bruttó átlagkereset, reálkereset \(1960–\)](#)

11. Ábrák és táblázatok jegyzéke

[1] ábra: Teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresetének alakulása (33. oldal)

[1] táblázat: Jogszabálysöveg változásának összehasonlítása 2009.09.01 előtt és után (11-14. oldal)

[2] táblázat: Jogszabálysöveg változás 2009.09.01-től (15-16. oldal)

[3] táblázat: Felszámoló díjazásának rendezése 2024.01.01-től (17-21. oldal)

[4] táblázat: Becsült számítás a pénzügyi alap egyéves bevételére a 2023. gazdaságstatisztikai adatok és a javasolt díj alapján az egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozások befizetéseinek figyelmen kívül hagyásával (30. oldal)

[5] táblázat: Német, osztrák, magyar felszámolói díjazás összehasonlítása (34-35. oldal)

[6] táblázat: Német, osztrák, magyar díj kalkuláció (35. oldal)

NYILATKOZAT

szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Nagy Gréta Szonja
A Hallgató Neptun kódja: Z44O2L
A dolgozat címe: A felszámoló díjazása és ennek szabályozási ellentmondásai
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Budai Campus

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumba. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védelmet követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumban.

Kelt: Budapest, 2024. 11.11.

Hallgató aláírása

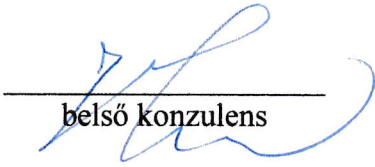
NYILATKOZAT

Nagy Gréta Szonja (név) (hallgató Neptun azonosítója: Z44O2L) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: 2024 év november hó 11 nap

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.